

Bárdos István

„Ég és Föld között”

Lábik János életmű kiállításáról
(Dunaszerdahely, Csallóközi Múzeum)

E kiállítás méltatása során írhatnánk Lábik János életútjáról, művészetszervező tevékenységéről, Esztergom és Párkány képzőművészeti életében játszott szerepéről. Elemezhetném, hogy melyik mesterétől mit, mikor és hogyan tanult.

Az „Ég és Föld között” című életmű kiállítás kapcsán azonban nem az előbbieket, hanem az alkotásokat a fontosak.

Most azokról a művekről kell írni, amelyek révén szépként, fenségesként vagy éppen líraian kedvesként élhetjük meg mindazt, ami a számunkra az ismert, vagy ismeretlen környezetből arra érdemes.

Lábik művei hitelesek, nem hagynak kétséget a felől, hogy alkotójuk együtt lélegzik a fákkal, a bokrokkal, az éggel, a földdel és a vízzel. Bármerre fordulunk, a képeken felcsillan az élet forrása, a mindeneket megtisztító, megújító éltető víz. A folyóvizek, a felettük átívelő hidakkal, kapcsolatot teremtenek a két part, az országok és az emberek között.

Talán azért is nevezik őt a vizek festőjének, mert a folyók zegzugos öblei, partjai, s az azokat övező táj változatossága vonzóvá és megnyugtatóan széppé válnak alkotásain. Számára a folytonosan megújuló, dús vegetációjú természet maga a talány, maga a mítosz. Művei láttán bizonyossággá válik, hogy számára a fák, a csalitosok és az erdők, hangsúlyozottan az élet központjai, a patakok, folyók forrásvidékei pedig a tudás, az élet és a szakralitás otthonai.

Témái között a vizek mellett kiemelkedő szerepet kapnak az erdővel borított hegyoldalak, a sétányok, a tájba simuló települések éppen úgy, mint a zordon hegyek égbemeredő sziklái.

Alkotásai többnyire a szelíd Pannon vidék erdőit, facsoportjait, olykor a közöttük megbúvó települések házait idézik. Festményein, akvarelljein, grafikáin felcsillannak a Duna, az Ipoly, a Garam hullámai. Pompázó mezővé, rétté, ligetté, válnak az örök változásban élő tájak, melyek a képen az évszakok színeivel, fényeivel és árnykaival válnak teljessé és kedvessé.

Lábik gazdag, pasztelles árnyalatú koloritjai mellőzik az expresszív harsányságot, a kiélezett kontrasztokat. Posztimpreszionizmus jegyében készült alkotásai líraiak, romantikusak, békét, szeretet, harmóniát sugároznak. Még jeges, havas, deres téli tájképein is megcsillan lelkének melege, ott rejtőzik derűs tekintete, nyugodt, barátságos jelleme.

Piktúrája révén, még zajos és zaklatott világunkban is, megélhetjük a természet csendjének minden varázsát. Megszerethetjük azt a csendet, amelyet csak a víz és a szél fúttá fák levelének zizegése tör meg.

A tájak világából kilépve, olykor portrék készítésére is vállalkozik. Ezek éppoly kifejezőek, mint a magányos házikók, porták, városképek, jellegzetes épületek, utcarészletek, műtárgyak. Ez utóbbi képeinek jellemzője, hogy az ember, mint teremtmény, csak ritkán jelenik meg a maga valóságában. Jelenlétét, szerepét, az általa létrehozott, és általa használt eszközök – csónakok, megművelt rétek, legelők – érzékeltetik.

Aki ezek után azt gondolja, hogy Lábik János benragadt a hagyományos tájképfestészet világában, téved. Az 1990-es évek közepétől egyre ritkábban vállalkozott arra, hogy vérbeli plein air festőként járja a természetet.

Mind többet és többet alkotott műtermében. Útja a skiccektől a konkrét tájbrázolásokon át olykor a minden konkrét kötődésre utaló részlet elhagyó művek létrejöttéhez vezetett. Figyelmet érdemel, hogy absztrakt művei is megőrizték kedvelt kompozíciós formáit, a horizontális, centrális képszerkesztést, a belső egyensúlyokra épülő szimmetriát.

A festőiség jegyében létrejött művei csak látszólag kerültek távolabb a természettől. Csak látszólag, mert színviláguk, belső lüktetésük, felületkezelésük, kompozíciójuk felszabadítja vizuális fantáziánkat és felidézi bennünk a tájak fényeit, hangulatait, olykor még illatait is.

Aki látta ezt a 156 művet felsorakoztató életmű kiállítást, szívébe fogadhatta a Lábik János változatosan szép festői világát.

Lábik János: Lélekfüggöny (akvarell)